

8. Welke eisen zijn er voor vakbekwame personen met betrekking tot asbest?

Conform het Arbeidsomstandighedenbesluit moeten werknemers die kunnen worden blootgesteld aan asbest op basis van een schriftelijk opleidingsplan onderwezen en geïnstrueerd zijn. In de praktijk zal deze verplichting door werkgevers langs twee wegen kunnen worden ingevuld.

- De werkgever legt in het opleidingsplan vast dat de betreffende werknemers periodiek worden geschoold door een opleidingsinstituut.
- De werkgever legt in zijn opleidingsplan vast dat voorlichting en instructie aan asbestwerkers in eigen beheer worden verzorgd. In dit geval moet het opleidingsplan inzicht verschaffen in de wijze waarop voorlichting en instructie plaatsvinden en welke inhoud deze voorlichting en instructie hebben. Eveneens moet inzichtelijk zijn gemaakt op welke wijze toetsing plaatsvindt waaruit blijkt of de aangeboden stof beheerst wordt.

8.1 Basiskennis

Voor werknemers die aan asbest kunnen worden blootgesteld geldt in het algemeen dat zij:

- Op de hoogte moeten zijn van de gevaren van asbest.
- Zich bewust moeten zijn van de noodzaak om de asbestconcentratie zo laag mogelijk te houden.
- Op de hoogte moeten zijn van de grenswaarde van asbest en de betekenis hiervan voor de te nemen arbeidsbeschermende maatregelen.
- Op de hoogte moeten zijn van de voorschriften en de maatregelen om de blootstelling aan asbest zo laag mogelijk te houden.
- Op de hoogte moeten zijn van de beschermingsmaatregelen zoals:
 - Het dragen van werkkleding;
 - Het gebruik van ademhalingsbeschermingsapparatuur.
 - De noodzaak om niet te roken, te eten en te drinken op de werkplek.
- De verschillende soorten asbest en asbesthoudend materiaal en toepassingen zoveel mogelijk moeten kennen.

Werknemers die asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoeren in risicoklasse 1 dienen regelmatig een passende opleiding te volgen ([art. 4.45b Arbeidsomstandighedenbesluit](#)).

Asbest(verwijderings)werkzaamheden onder risicoklasse 1 mogen worden uitgevoerd door mensen die aan de basiseisen voldoen zoals genoemd bij risicoklasse 1.

8.2 Kennis van asbestverwijderaars

Wanneer werknemers asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoeren, zal naast de voornoemde aspecten kennis aanwezig moeten zijn van:

- De aan de verwijderingswerkzaamheden verbonden extra gevaren voor de gezondheid in verband met in het algemeen hogere blootstellingsrisico's.

- De arbeidsbeschermende voorschriften op het gebied van het verwijderen van asbest.
- Het doel en de uitvoering van de maatregelen ter beperking van de blootstelling van werknemers aan asbeststof bij het verwijderen van asbest.
- Het doel, de werking en de arbeidshygiënische aspecten van verschillende verwijderingstechnieken van asbest of asbesthoudend materiaal.
- De wijze waarop de onderdruk in het containment wordt gehandhaafd.
- De risico's voor het milieu bij het verwijderen van asbest.

Asbest(verwijderings)werkzaamheden onder risicoklasse 2 en 2A moeten worden uitgevoerd door gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijven zoals aangegeven in het Certificatieschema voor de Procecertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering.

8.2.1 Certificaat van vakbekwaamheid Deskundig Asbestverwijderaar (DAV)

Werknemers die asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoeren in risicoklasse 2 of 2A moeten in het bezit zijn van een certificaat Deskundig Asbestverwijderaar (DAV-1, DAV-2) persoonscertificaat SC-520. De eisen hiervoor zijn opgenomen in certificatieschema SC-520, waarbij met name aandacht wordt besteed aan de volgende onderdelen:

- Het herkennen van situaties waar asbest of asbesthoudend materiaal is verwerkt.
- Het hanteren van asbestverwijderingstechnieken en apparatuur.
- Het trainen van de procedure voor het betreden en verlaten van het containment.
- Het hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen en het verrichten van inspectie en onderhoud van ademhalingsbeschermingsapparatuur.

Naast deze specifieke aspecten die van belang zijn bij het werken met asbest moet eveneens de veiligheid in acht genomen worden. Hierbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Het omgaan met (elektrische) apparatuur en gereedschappen.
- Het gebruik van hulpmiddelen zoals steigers en dergelijke.

Werknemers die zich willen bekwamen tot DAV kunnen zich door de werkgever laten opleiden. Sinds 1 maart 2016 bestaat het DAV uit twee delen, te weten DAV-1 en DAV-2. Na het behalen van DAV-1 moet de medewerker eerst binnen zes maanden praktijkervaring opdoen door, onder begeleiding van een coach en een DTA'er, aantoonbaar voorgeschreven praktijkopdrachten uit te voeren. Na minimaal 240 werkuren met PBM en het behalen van DAV-2 heeft men een volledig DAV-certificaat om asbestverwijderingswerkzaamheden te mogen uitvoeren onder risicoklasse 2 en 2A.

8.2.2 Certificaat van vakbekwaamheid Deskundig Toezichthouder Asbestverwijdering (DTA)

Het verwijderen van asbest in risicoklasse 2 of 2A mag uitsluitend worden uitgevoerd door of onder toezicht van een Deskundig Toezichthouder Asbestverwijdering (DTA) persoonscertificaat SC-510. Met de inwerkingtreding van deze certificering is er onderscheid gemaakt tussen de verschillende asbestwerkzaamheden. Voor begeleiding van asbestverwijderingsprojecten is wettelijk een DTA-certificaat vereist.

De DTA moet volledig op de hoogte zijn van de technische en arbeidshygiënische aspecten van het asbestverwijderingsproces.

Ook de asbestwetgeving in bredere zin (bijvoorbeeld milieu- en warenwetgeving) moet bekend zijn. Voorts moet de DTA communicatief vaardig zijn in verband met zijn coördinerende functie bij de voorbereiding en de uitvoering van asbestsloopwerkzaamheden.

8.2.3 Certificaat van vakbekwaamheid Deskundig Inventariseerder Asbest (DIA)

Voor inspecteurs van asbestinventarisatiebedrijven is het persoonscertificaat Deskundig Inventariseerder Asbest (DIA) ontwikkeld conform SC-560.

Asbestinventarisaties moeten worden uitgevoerd door gecertificeerde bedrijven zoals aangegeven in het 'Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering'.

8.2.4 Certificaat van vakbekwaamheid Asbestdeskundige (ADK)

Het Asbestdeskundige examen is het examen voor de asbestspecialist. Het examen toetst de kennis van de kandidaat op het gebied van wet- en regelgeving over asbest conform SC-570.

Voor wie is het ADK-certificaat geschikt?

Asbestdeskundige (ADK) is een examen dat bedoeld is voor toezicht & handhavende instanties en consignatie-diensten van Omgevingsdiensten. Voor Omgevingsdienstmedewerkers en auditoren die audits uitvoeren op de certificatieschema's voor de Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering is het hebben van het ADK certificaat verplicht, evenals voor een Arbeidshygiënist die een afwijkende werkmethode wil beschrijven.

Het examen is ook uitermate geschikt voor toezichthouders van Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Inspectie Leefomgeving en Transport, leidinggevende personen van asbestverwijderende bedrijven en asbestinventarisatiebureaus die alles van ARBO- en Leefomgevingwetten en regels willen weten en daarnaast op gelijk niveau willen werken als degenen met een verplicht certificaat.

Er zijn meerdere varianten Asbestdeskundigen. Per doelgroep is een categorie samengesteld, zoals weergegeven in onderstaand tabel.

Categorie	Benaming	Doelgroep
		(niet limitatief)
I	ADK Toezicht en Handhaven, inclusief monsternamen	Inspecteur Omgevingsdienst
		Inspecteur SZW
		Auditor CKI Proces
		BOA
II	ADK Toezicht en Handhaven, exclusief monsternamen	Vergunningenmedewerker
		Milieuagent en de medewerkers
		Tactische Opsporing van de teams milieu
		Interne auditor
IIIa	ADK Procesverbetering en –bewaking Asbestinventarisatie	Technisch-eindverantwoordelijke
		Kwaliteitscoördinator
IIIb	ADK Procesverbetering en –bewaking Asbestverwijdering	Interne auditor
		Kwaliteitscoördinator
IV	ADK Procesuitvoering	Werkvoorbereider bij asbestverwijderingsbedrijf
V	ADK Organisatie en/of coördinatie	Piketmedewerker, HVK en overig

8.2.5 Certificaat van vakbekwaamheid Deskundig Asbest Acceptant (DAA)

Voor iedereen die in aanraking kan komen met asbesthoudende materialen bij afvalsorteerstations, (gemeentelijke) afvaldepots, stortplaatsen of puinbrekers is er het persoonscertificaat Deskundig Asbest Acceptant (DAA) conform SC-580.

Een persoon met dit certificaat zal asbesthoudende materialen sneller herkennen tussen andere materialen.

8.3 Samenvatting

Met betrekking tot de verplicht gestelde opleiding en instructie van werknemers die blootgesteld kunnen worden aan asbest is een drietal opleidingsniveaus te onderscheiden: 1. Basisniveau, 2. Deskundig Asbestverwijderaar (DAV SC-520), 3. Deskundig Toezichthouder Asbestverwijdering (DTA SC-510).

De deskundigheidseisen hebben betrekking op het zich eigen maken van bewust arbeidshygiënisch werken, waardoor de blootstelling aan asbest zo beperkt mogelijk kan blijven. Hiervoor moet kennis opgedaan worden over het toepassen van bewerkingstechnieken, het nemen van beheersmaatregelen en het in acht nemen van de persoonlijke hygiëne.

9. Wat komt er kijken bij het verwijderen van asbest uit bouwwerken en objecten?

Voor de wettelijke bepalingen voor het slopen van asbest gelden de volgende uitgangspunten: